

Nr 313

Av herrar Sundin och Wikberg, *angående lokaliserings- och näringspolitiken.*

(Lika lydande med motion nr 377 i Andra kammaren)

Efter många år av diskussioner och utredningar har nu vissa principer för lokaliseringspolitiken utformats och förts ut till praktisk verkställighet. Självfallet avvaktas resultatet av den nu beslutade lokaliseringspolitiken med mycket stort intresse. Jämsides med samhällets insatser på detta område fortgår en snabb rationalisering och strukturuomvandling inom näringslivet och då i synnerhet inom de näringsgrenar, som spelar en betydelsefull för att inte säga dominerande roll i de glesbygder, där den ekonomiska aktiviteten under senare år visat en benägenhet att avstanna och där under sysselsättning varit ett nära nog permanent problem under de senaste 5—10 åren. Även om vissa principer beträffande samhällets insatser i lokaliseringspolitiken antagits, har de därav föranledda praktiska åtgärderna en relativt provisorisk och tidsbegränsad karaktär. Detta är i och för sig inte anmärkningsvärt, eftersom erfarenheterna av en aktiv lokaliseringspolitik tyvärr är ytterst begränsade i vårt land.

Erfarenheterna av samhällets lokaliseringspolitiska insatser under de nu följande 5 åren, som närmast kan betraktas som en försöksperiod, måste alltså följas och studeras med mycket stort intresse. Resultatet av försöksperioden blir av grundläggande betydelse för den fortsatta utformningen av lokaliseringspolitiken men även för samhällsplaneringen i stort. Det är för övrigt betecknande hur bristen på erfarenhet, kunskaper och data är besvärande i allt framåtsyftande samhällsarbete. Om forskningen måste intensifieras inom näringslivet, så gäller detta också i minst samma grad samhällsplaneringen i stort.

Det förefaller därför nu angeläget att tillsätta en särskild utredning eller uppdraga åt något redan befintligt utrednings- eller forskningsorgan att fortlöpande följa och analysera effekten av samhällets lokaliseringspolitik. Därvid bör det emellertid vara angeläget att vidga studierna att gälla inte bara den åt två håll riktade effekten av en aktiv lokaliseringspolitik, dvs. både dess sysselsättningsstimulerande effekt i den »mottagande» bygden och effekten på samhällsekonomin i regioner med överfull sysselsättning och tendenser till överhettning i det ekonomiska livet.

Av särskild betydelse i detta sammanhang torde skilda kommuners eko-

nomi och engagemang i lokaliserings- och näringspolitiken vara, och givetvis bör effekten av lokaliseringspolitiken på den kommunala ekonomien särskilt studeras. Det förefaller också angeläget att den allmänna näringsstrukturen t. ex. i glesbygder blir föremål för ett specialstudium. Dessa bygders råvaruproducerande roll bör därvid närmare analyseras, varvid även effekten i kommunalt och privatekonomiskt avseende av exempelvis skogsmarkens fördelning på skilda ägarkategorier bör ägnas särskild uppmärksamhet.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en allsidig utredning av lokaliserings- och näringspolitikens effekt i ekonomiskt och socialt avseende för skilda delar av vårt land och att därvid de kommunalekonomiska aspekterna särskilt studeras samt att utredningen även ägnas de förhållanden i glesbygden, som kan vara betingade av naturtillgångarnas fördelning på skilda ägarkategorier i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 27 januari 1965

Sven E. Sundin

Axel Wikberg